

2025-04-09

Dnr: SOC 2024/275

Handläggare

Anders Lundberg
anders.lundberg@vanersborg.se
0521-72 16 54

Mottagare

Socialnämnden

Mål och resursplan för socialnämnden 2026-2028

Förslag till beslut

Socialnämnden överlämnar förslag till Mål och resursplan 2026-2028 till kommunstyrelsen med följande förslag:

1. Socialnämnden begär ramökning om 48 900 tkr inför 2026 utifrån behov kopplade till nuvarande och kommande ekonomiska läge utifrån tidigare och kommande volymökningar inom socialnämndens verksamhetsområden. Dessa 48 900 tkr fördelar sig på 36 400 tkr inom individ och familjeomsorgen (23 500 tkr placeringar barn och unga och 12 900 tkr försörjningsstöd), 9 200 tkr inom personligt stöd och omsorg för placeringar vuxna LSS och SoL samt 3 300 tkr inom nämnd och administration för ökade IT-kostnader för tjänstekatalogen.
2. Att begära ramökning om 1 210 tkr avseende generellt statsbidrag som tilldelats Vänersborgs kommun för ”skyddat boende för våldsutsatta barn och vuxna”

Som åtgärdsförslag gällande begärd ramökning om 48 900 tkr och utifrån anvisningarna om att lägga en budget inom ram 2026 utan ramökning föreslår socialnämnden följande:

3. Att vakanshålla 24 platser inom vård och omsorg särskilt boende 14 000 tkr.
4. Att minska kostnaderna inom ordinärt boende äldre med 35 000 tkr.
5. Att vakanshålla en tjänst inom nämnd och administration 1 000tkr.

Som åtgärdsförslag inom MRP perioden 2026-2028 föreslår socialnämnden:

6. Att avbryta lokalplanering/projektering i samarbete med samhällsbyggnadsförvaltningen gällande boende för personer med sammansatta behov samt serviceboende LSS.

Som ytterligare åtgärd för att minska behovet och kostnaderna för placeringar barn och unga inom individ och familjeomsorgen och personligt stöd och omsorg föreslås:

7. Att förvaltningen fortsätter och utvecklar arbetet för att minska antalet placeringar av barn och unga inom individ och familjeomsorgen samt inom personligt stöd och omsorg till förmån för andra insatser i egen regi.

För att möjliggöra ovanstående ”att sats” (nr 7) föreslår socialnämnden:

8. Att begära ramökning om 9 800 tkr avseende kvalificerade insatser gentemot barn och unga inom socialförvaltningen och i samarbete med andra förvaltningar i syfte att bromsa utvecklingen gällande placering barn och unga.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen har presenterat resursbehov utifrån de förändringar som sker och har skett i verksamheten utifrån kommuninvånarnas behov inför 2026-2028 för socialnämnden samt för kommunstyrelsens budgetberedning. Behoven inför 2026-2028 finns inom individ och familjeomsorgen, personligt stöd och omsorg samt nämnd och administration.

Kommunstyrelsen fattade 2025-02-26 beslut om anvisad budgetram för 2026 och det är inom den ramen som socialnämnden ska lämna ett förslag till MRP 2026-2028. Efter beräkningar inför 2026 med hänsyn tagen till ekonomiskt resultat 2024, ekonomisk prognos 2025 samt kända förändringar inför 2026 och utifrån tidigare och kommande volymökningar är bedömningen att behovet överstiger anvisad budgetram med 48 900 tkr. Förvaltningschef med ledning gör bedömning att socialnämnden skulle behöva tillföras dessa 48 900 tkr inför 2026.

Beredning

Ärendet har beretts i förvaltningens samverkansorgan FSG utifrån § 19 MBL samt §11 MBL.

Underlag

- Mål och resursplansdokument med bilagor
- Sammanträdesprotokoll från FSG 2025-04-03 enligt § 19 MBL respektive 2025-04-10 enligt § 11 MBL

Karin Hallberg
Socialchef

Bilagor

- Mål och resursplan 2026-2028
- Förslag på åtgärder och konsekvensbeskrivningar MRP 2026-2028
- Investeringsbudget 2026-2028

- Sammanträdesprotokoll från FSG 2025-04-03 enligt § 19 MBL respektive 2025-04-10 enligt § 11 MBL

Sändlista

Kommunstyrelsen

Socialnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Socialförvaltningen är indelad i åtta verksamhetsinriktningar och leds av en förvaltningschef samt åtta verksamhetschefer. Förvaltningen arbetar på uppdrag åt socialnämnden och ska förhållas sig till flertalet lagrum, bl.a. Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om vård av unga (LVU), Lagen om vård av missbrukare (LVM), Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och Hälso och sjukvårdslagen (HSL).

Nyckeltal

Äldreomsorg	MRP 2026	MRP 2025	Bokslut 2024
Äldreboende platser	362	362	362
Korttidsplatser	26	26	26
Antal vårdtagare hemtjänst	776	730	731
Hemtjänst timmar	275 000	257 000	252 723
Antal inskrivna i hemsjukvård	1 100	1 090	1 063
Vård dagar med betalansvar	50	70	47

Personligt stöd och omsorg	MRP 2026	MRP 2025	Bokslut 2024
Boendeplatser LSS/SoL	188	188	188
Antal boendebeslut enl LSS/SoL	193	191	189
Antal boendestödsbeslut enl SOL	115	120	115
Köpta externa platser LSS/SoL	13	15	15
Personer med personlig assistans, SFB och LSS	62	62	63

Individ- och familjeomsorg	MRP 2026	MRP 2025	Bokslut 2024
Vård dagar, HVB 0-21 år	7 220	6 540	7 219
Vård dagar, familjehem 0-21 år	27 700	24 500	26 149
Antal vård dagar, HVB vuxna	660	630	697
Bidragshushåll, försörjningsstöd	700	700	691
Försörjningsstöd, mnkr netto	54	49	49
Ensamkommande flyktingbarn	3	3	3

Arbete, sysselsättning och integration	MRP 2026	MRP 2025	Bokslut 2024
Antal mottagna flyktingar	25	20	72
Antal beslut dagl.verks. LSS	220	220	198
Antal anvisade personer	620	650	619

Nyckeltalen som avser MRP 2026 är den bedömning förvaltningen gör att volymerna ska uppgå till.

2. Inriktningsmål

Nämnderna konkretiserar den övergripande styrningen med egna förväntade resultat som speglar nämndens reglemente och visar nämndens ambitioner avseende kvalitet och utveck-

ling. Nämnderna fastställer sina förväntade resultat i respektive verksamhetsplan.

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram:

I anvisningarna fastställdes socialnämndens budgetram 2026 till 1 215 046 tkr.

Inflationskompensationen ökade ramen med 4 382 tkr. Då personalomkostnadspåslägg sänks justeras ramen ned med 8 096 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 49 tkr. Ramen utökas med 3 042 tkr då de generella statsbidragen i statsbidragspåsen justeras upp med motsvarande summa.

Socialnämndens förslag:

Socialnämndens budgetförslag ligger inom ram. Åtgärder och konsekvenser för att nå balans i budgetramen framgår av nämndens beslut och skrivelser till kommunfullmäktige.

Socialnämnden redovisar behov av sammanlagt 48 900 tkr. Det avser 36 400 tkr inom individ- och familjeomsorgen (försörjningsstöd 12 900 tkr och placeringar barn och unga 23 500 tkr). Inom personligt stöd och omsorg är behovet 9 200 tkr för externa placeringar vuxna LSS och SoL. Inom nämnd och administration 3 300 tkr till följd av ökade kostnader för tjänstekatalogen 2026.

Utöver dessa behov begär socialnämnden ramökning 2026 om 1 210 tkr avseende generellt statsbidrag som tilldelats Vänersborgs kommun för "skyddat boende för våldsutsatta barn och vuxna".

För att klara verksamhet inom anvisad budgetram föreslås följande åtgärder, vakanshållning av 24 platser inom vård och omsorg särskilt boende 14 000 tkr, åtgärder för att minska kostnaderna inom ordinärt boende äldre med 35 000 tkr samt vakanshålla en tjänst inom nämnd och administration 1 000 tkr. Som åtgärdsförslag inom MRP perioden 2026-2028 föreslås också att avbryta lokalplanering/pro-

Socialnämnden

jektering av boende för personer med sammansatta behov samt serviceboende LSS. Som ytterligare åtgärd för att minska behovet och kostnaderna för placeringar av barn och unga inom individ och familjeomsorgen samt inom personligt stöd och omsorg föreslås att förvaltningen fortsätter och utvecklar arbetet för att minska antalet placeringar av barn och unga inom individ och familjeomsorgen samt inom personligt stöd och omsorg till förmån för andra insatser i egen regi. För att möjliggöra utveckling av arbetet med att minska behovet och kostnaderna för placeringar begär socialnämnden ramökning om 9 800 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunfullmäktige fastställer socialnämndens budgetram 2026 till

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning mnkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
Statsbidrag	50,3	50,3	106,3
Övriga intäkter	262,9	262,9	270,4
Summa intäkter	313,2	313,2	376,7
Personalkostnader	967,1	967,1	1004,6
Omkostnader	557,6	574,6	625,3
Avskrivningar/internränta	3,5	3,4	3,6
Summa kostnader	1 528,2	1 545,1	1 633,5
Nettokostnader	1 215,0	1 231,9	1 256,8

Anslagsredovisningsnivå, mnkr

Anslagsredovisning mnkr	Netto 2026	Intäkt 2026	Kostnad 2026
Nämnd och administration	83,3	2,3	85,6
Äldreomsorg	591,7	250,7	842,4
Individ- och familjeomsorg	204,0	6,8	210,8
Personligt stöd och omsorg	263,9	39,1	303,0
Arbete, sysselsättning och integration	72,1	14,3	86,4
Summa	1 215,0	313,2	1 528,2

3.2 Investeringsbudget

Inventarier

Socialnämnden har behov av återinvesteringar i möbler, hjälpmedel och andra inventarier. Driftskostnader för detta täcks inom ram.

Fastighetsinvesteringar

Socialnämnden fattade beslut om fastighetsinvesteringar 2026-2028 den 27 februari 2025. Fastighetsinvesteringarna innefattar verksamhetsanpassning på Snödroppsvägens Gruppboende år 2026 för 2,2 mnkr, ökad hyra berknas rymmas inom befintlig budgetram. År 2028 har förvaltningen behov av nytt serviceboende LSS med 10 platser och nytt psykiatriboende med 8 platser, kostnaden för dessa är vardera 25,0 mnkr. Projektering för dessa båda är beräknad till 2026. Utöver dessa behov ser förvaltningen behov av nytt äldreboende med 40 platser 2027. Planering, projektering samt byggnation av detta sker i samarbete med ABVB. Sedan tidigare finns beslut om nytt boende med 5 platser för personer med sammansatta behov. Driftskostnader (inkl hyra) för nya boenden ovan rymms inte inom befintlig budgetram och kommer tas upp som behov i kommande års MRP.

Utfifrån socialnämndens ekonomiska läge så är en del av åtgärderna i MRP 2026-2028 att avbryta lokalplanering/projektering av boende för personer med sammansatta behov och serviceboende LSS.

Konsekvensbeskrivning Socialförvaltningen

Förvaltningens beskrivning av åtgärder och konsekvenser i förslaget till mål- och resursplan 2026–2028

I kommunstyrelsens beslut om Anvisningar och ramar för arbetet med Mål- och resursplan 2026–2028 anges följande: "Nämnderna ska beskriva åtgärder för att anpassa sig till budgetramen och konsekvenserna av dessa åtgärder. De ska också beskriva planerade effektiviseringar och hur frigjorda resurser omprioriteras, samt eventuella besparingar och deras effekt på volym och kvalitet. Detta görs i en separat skrivelse".

Sammanfattning

Socialförvaltningen bedöms ha behov av 48 900 tkr inför år 2026. Behovet baseras på ekonomiskt resultat 2024, ekonomisk prognos 2025 samt prognoser för 2026 utifrån volymökningar, god och nära vård samt omställning ny socialtjänstlag. Behoven härrör inte till ökad ambitionsnivå utan till att klara vår lagstyrda verksamhet utifrån individens behov av beviljade insatser.

Behoven ser kortfattat ut som nedan utifrån vad förvaltningen kan överblicka nu:

- Individ och familjeomsorg 36 400 tkr fördelat på 12 900 tkr försörjningsstöd och 23 500 tkr placeringar barn och unga.
- Personligt stöd och omsorg 9 200 tkr avseende externa placeringar vuxna utifrån LSS och SoL.
- Nämnd och administration 3 300 tkr kopplat till fördyrande kostnader i tjänstekatalogen från Kommunstyrelse förvaltningen

Utöver behoven ovan begär socialnämnden ramhöjning från och med 2026 hos Kommunfullmäktige om 1 210 tkr avseende generellt statsbidrag som tilldelats Vänersborgs kommun för "skyddat boende för våldsutsatta barn och vuxna".

För att klara verksamhet inom anvisad ram utan budgetförstärkning behöver åtgärder vidtas och de föreslagna åtgärderna är:

1. Vakanshållning av 24 platser inom vård och omsorg särskilt boende 14 000 tkr
2. Minska kostnaderna inom ordinärt boende äldre med 35 000 tkr
3. Vakanshålla en tjänst inom nämnd och administration 1 000 tkr

Som åtgärdsförslag inom MRP perioden 2026-2028 föreslås:

4. Avbryta lokalplanering/projektering i samarbete med samhällsbyggnadsnämnden gällande boende för personer med sammansatta samt och serviceboende LSS.

Som ytterligare åtgärd för att minska behovet och kostnaderna för placeringar barn och unga inom individ och familjeomsorgen samt inom personligt stöd och omsorg föreslås:

5. Fortsatt och utvecklat arbete för att minska antalet placeringar av barn och unga inom individ och familjeomsorgen samt placeringar inom personligt stöd och omsorg till förmån för andra insatser i egen regi.

För att möjliggöra ovanstående (punkt 5) föreslår socialnämnden:

6. Att begära ramökning om 9 800 tkr avseende kvalificerade insatser gentemot barn och unga inom socialförvaltningen och i samarbete med andra förvaltningar i syfte att bromsa utvecklingen gällande placeringar av barn och unga.

Konsekvensbeskrivning gällande föreslagna åtgärder:

1. Att hålla ett särskilt boende med 24 platser vakant kommer få konsekvenser. Konsekvenserna som kan överblickas är att väntetiden till dess förvaltningen kan erbjuda plats kommer påverkas vilket påverkar enskild individ negativt, samt de verksamhetsinriktningar som ger insatser inom ordinärt boende. Utifrån att väntetiden kan påverkas kan fler vitesförelägganden komma att utdömas vilket belastar ekonomiskt negativt. Vid vakanshållande kan kostnad för brandföreläggande skjutas på framtiden.
2. Att minska kostnaderna inom ordinärt boende äldre berör verksamheterna biståndsenhet, hemtjänst, central planering och kommunal primärvård. Utifrån genomlysning som tidigare genomförts med stöd av PwC har omställning genomförts utifrån framtagna handlingsplan och i denna kvarstår några åtgärder att slutföra, vilket sker i verksamheterna. Att ställa om verksamheten innebär bland annat att anpassa metoderna efter de digitala lösningar som bredd införs och ska bredd införas, anpassa planeringen av insatserna mer kostnadseffektivt och i yttersta ändan kan det påverka antalet medarbetare. Konsekvenser åtgärdsarbetet kan leda till berör kvalitet och arbetsmiljö. I jämförelse med liknande kommuner som bedriver en kostnadseffektivare verksamhet i ordinärt boende skiljer sig dock inte kvaliteten utifrån genomförda brukarbedömningar åt. Detta talar för att kvaliteten inte med självklarhet behöver påverkas negativt av att ställa om verksamheten. Konsekvenserna bedöms däremot uppkomma hos medarbetare och chefer som kan komma att påverkas negativt av omställningen.
3. Att avbryta lokalplanering/projektering utifrån ekonomiska perspektiv gällande två boendeenheter som i förvaltningens behovsinventering avseende boende och lokaler bedöms finnas behov av för att möta målgruppernas omsorgsbehov under MRP-perioden får konsekvenser. Detta ger konsekvenser för enskilda personer avseende väntetid från beslut till när förvaltningen kan komma att erbjuda plats, svårare med hemtagning från externa placeringar samt ett ökat tryck på insatser inom ordinärt boende LSS och socialpsykiatri.
4. Att fortsatt hålla chefstjänst vakant inom nämnd och administration kan få konsekvensen att chef som har ett utökat ansvarsområde riskerar högre arbetsbörda samt att aktuella medarbetare inte får lika tillgång till chef som vid icke vakanshållning. Tjänsten vakanshålls på prov under 2025.
5. Verksamhetschefer för individ-och familjeomsorgen, vård stöd och utredning samt personligt stöd och omsorg har uppdrag att se över hur vi kan minska placeringarna kortsiktigt samt på lång sikt. Utmaningarna kring detta är att varje placering har sin grund i behov hos enskilda som bedömts vara svåra att tillgodose med andra insatser utifrån förvaltningens möjligheter i nuläget samt avsaknad av boendeplatser på hemmaplan.

Det bedöms finnas en gräns för hur mycket åtgärder som kan genomföras inom socialförvaltningen för att klara kostnad för externa placeringar för barn- och unga samt vuxna då åtgärderna riskerar att påverka andra målgruppers volymutveckling. Detta ur ett såväl kortsiktigt som långsiktigt perspektiv. Förvaltningen bedömer att lösningarna kan ligga i att fortsatt stärka arbetet inom förvaltningen gällande hållbara kvalificerade insatser på hemmaplan, kommunens gemensamma arbete för barn, unga och dess föräldrar samt eventuellt andra lösningar som inte förvaltningen äger rådighet över.

6. Förutsättningar som åtgärder och konsekvenser är baserade på

6.1 Budget 2026

I anvisningarna fastställdes socialnämndens budgetram 2026 till 1 215 046 tkr. Inflationskompensationen ökade ramen med 4 382 tkr. Då personalomkostnadspålägget sänks justeras ramen ned med 8 096 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 49 tkr. Ramen utökas med 3 042 tkr då de generella statsbidragen i statsbidragspåsen justeras upp med motsvarande summa.

7. Utmaningar – Åtgärder, Ramanpassning och Effektiviseringar - Konsekvenser

7.1 Utmaningar

Förvaltningen står i och inför stora utmaningar som behöver omhändertas på olika sätt. Förvaltningen kan klara stora delar av utmaningarna själv genom omstrukturering av arbetssätt med mera, men bedöms vara beroende av samarbete med andra förvaltningar och övergripande arbete inom kommunen för att klara delar av utmaningarna och då främst kopplat till barn och unga samt försörjningsstöd.

Den volymökning förvaltningen erfarit sedan några år tillbaka och beskrivit i samband med tidigare MRP-processer kvarstår men har ökat ytterligare utifrån lagstadgade insatser för att möta enskilda individers behov. De verksamhetsområden det handlar om är:

- Hemtjänst inom vård och omsorg
- Orosanmälningar barn och unga, insatser inom råd och stöd kopplat till barn och unga samt placeringar 0–20 år inom familjehem, förstärkta familjehem samt institutionsvård.
- Volymutveckling mellan 2024 och 2025 kopplat till försörjningsstöd
- Ytterligare ökning inom daglig verksamhet LSS.
- Externa placeringar för vuxna inom personligt stöd och omsorg kopplat till LSS respektive socialpsykiatri har mellan 2024–2025 inte ökat i antal utan minskat med tre placeringar som nu verkställs i Vänersborg. Sju externa placeringar kvarstår.

Utifrån detta har kostnaderna ökat och trots flertalet genomförda åtgärder ryms kostnaderna inte inom budgetram. Förvaltningen har också, likt andra, påverkats av kostnadsökningar kopplade till inflation och ränteläge vilket påverkat hyror, köp av både tjänster och varor, såväl externt som internt samt försörjningsstöd. Denna utveckling är också en del av det prognosticerade behovet förvaltningen beskriver inför 2026 och resterande planperiod.

Prisökningar till följd av världsläget är **inte** bedömda inom något område.

Förvaltningen har inför planperioden kunskap om de riktade statsbidragen som generella statsbidrag som är riktade till vårt verksamhetsområde och har med dessa i tänkt planering.

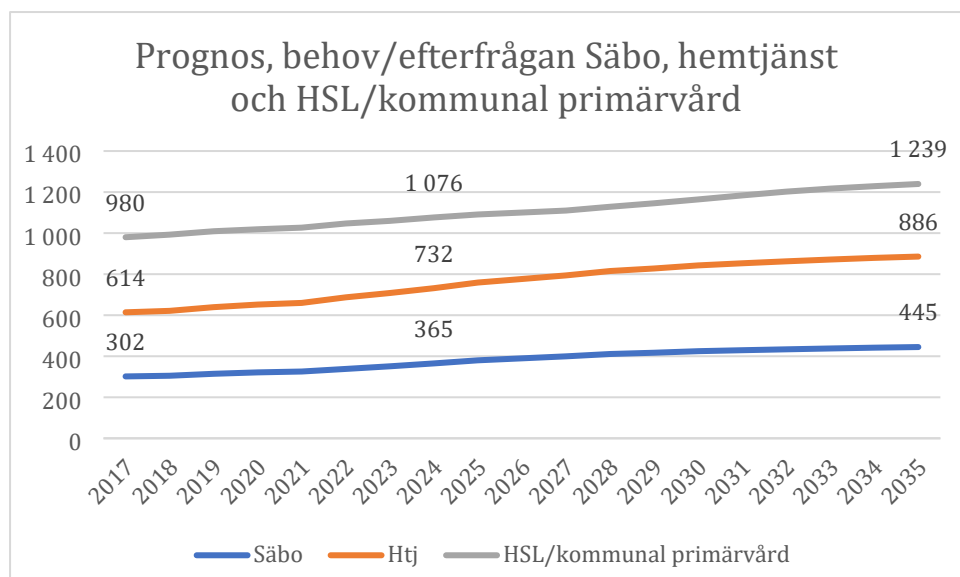
Volymutveckling gällande målgrupper inom förvaltningen

Äldre

Hemtjänst, särskilt boende och vård stöd och utredning ingår i anslagsredovisningsnivån äldreomsorg. Förvaltningen känner av den demografiska utvecklingen och möter idag fler personer i behov av insatser än tidigare år då målgruppen ökat i antal. Förvaltningen är genom det mitt inne i den demografiska utvecklingen och har den största ökningen framför sig enligt senaste befolknings-prognosen. Äldreomsorgens kostnader avseende insatser i det ordinarie hemmet är högre jmf med liknande kommuner samt jmf med riket. Kostnader avseende särskilt boende äldre ligger kostnadsmässigt i paritet med liknande kommuner och riket på helheten men något högre kopplat till kostnad/enskild. För 2026 bedömer förvaltningen att vi klarar verksamheten inom budgeterad ram för äldreomsorgen så länge vi lyckas i de pågående åtgärderna för att minska underskott som råder samt också med stöd av det permanenta statsbidraget avseende god vård och omsorg om äldre som stärker hemtjänsten.

Den del av kostnaden inom äldreomsorgen kopplad till utförande av avancerad vård kopplat till trakeostomi och hemventilator, inte med självklarhet bedöms vara kommunens ansvar, behöver fortsatt dialog föras med regionen om att nå en gemensam överenskommelse avseende kostnadsfördelning. I remissvar gällande förslag till nytt hälso- och sjukvårdsavtal kommer förvaltningen föreslå att det i svaret trycks på att det måste göras tydligt gällande ansvar för kostnaderna.

Under planperioden bedöms ett nytt särskilt boende behövas för att möta utvecklingen och till det ramtilldelning avseende driftkostnader kopplat till hyra och personal.

Antalet personer med insatser i tabellen för 2017–2024 är enligt befolkningsutveckling och %-andelar

Diagrammet ovan visar behov/efterfrågan på Säbo, hemtjänst och HSL/kommunal primärvård utifrån befolkningen i åldersgruppen 65+ från 2017–2035. Mellan 2017–2024 ökade antalet invånare 65+ med 854 (+10 %) varav 628 personer i 80+ (+27 %). Mellan 2024–2035 beräknas antalet invånare 65+ öka med 1 443 (+15 %) varav 743 personer 80+ (+25 %). Detta visar att förvaltningen redan är i behov/efterfrågeökning men att den stora ökningen kommer framåt. Siffrorna i tabellen utgår ifrån senaste befolkningsprognos (våren 2025) och dom andelar (%-satser) av befolkningen 65+ som hade dessa insatser 2024.

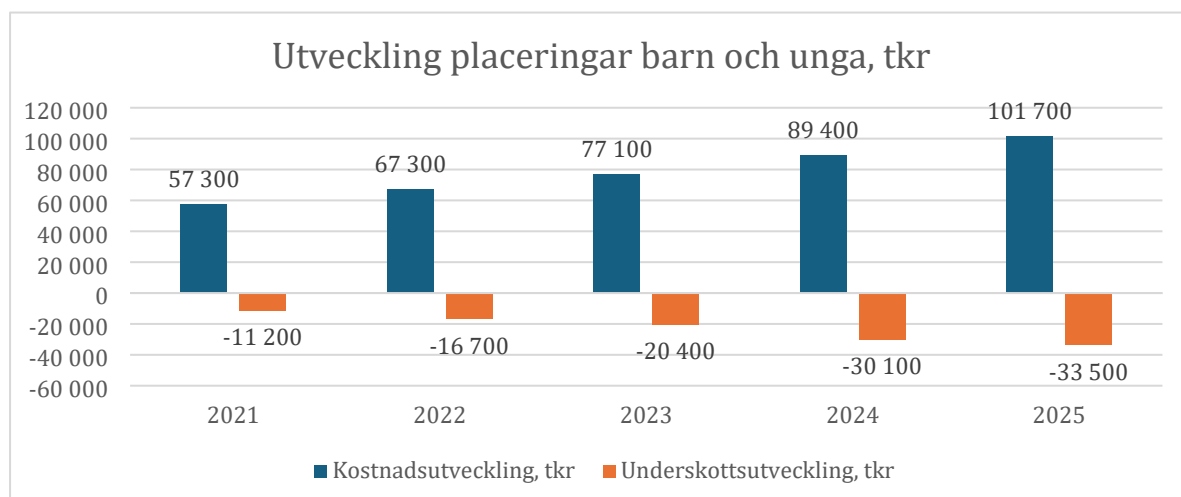
Barn och unga

Volymen avseende orosanmälningar och därmed också behov av insatser kring barn- och unga inom individ- och familjeomsorgens verksamhet i förvaltningen har ökat kraftigt de senaste åren i vår kommun men också nationellt. Detta i kombination med ständigt ökade lagkrav inom barnvården leder till ökade kostnader avseende insatser och personalförstärkningar utöver budget, vilket beskrivits i tidigare MRP-dokument. Just nu pågår en nationell utredning av hela barnvården på uppdrag av Regeringen, som kan komma att leda till ännu högre krav inom barnvårdens samtliga delar. I betänkandet föreslås förändringarna avseende SoL och LVU träda i kraft 2025-11-01. Vad dessa förändringar kommer att innebära för nämnd och förvaltning behöver ytterligare utredas.

De insatser förvaltningen ger barn, unga och dess vårdnadshavare har starkt lagstöd för att verkställas och dess yttersta syfte är att skydda, stärka och hjälpa barn, unga och dess vårdnadshavare. Omfördelning gällande budget har skett inom Individ- och familjeomsorgens verksamhet för att stärka upp kring barn och unga och tidigare omstruktureringar har skett då budgetminskning inom äldreomsorgen med cirka 30 mnkr mellan 2019–2021 genomfördes som stärkte budget för placering av barn och unga med 20 mnkr samt att ramtilldelning skett mellan 2024–2025 med 18 mnkr. Trots detta överstiger kostnad för placering av barn och unga budgetramen.

Ett nära samarbete är etablerat mellan barn- och utbildningsförvaltningen, kultur och fritidsförvaltningen, Kommunstyrelseförvaltningen, Kunskapsförbundet Väst genom samverkan Vänersborg och det stärks ytterligare genom exempelvis implementering av SSPF metoden där också polismyndigheten medverkar. Förvaltningen har som ovan nämns, en stor utmaning gällande trycket på myndighet barn och unga samt verkställighet barn och unga där den ekonomiska utmaningen är stor då kostnaderna för lagstadgade insatser inte ryms inom budgetramen utan andra arbetssätt krävs såväl inom förvaltningen som i samarbete med andra aktörer inom kommun och region för att bryta utvecklingen.

Restad Gård, påverkar förvaltningens kostnader genom ökad personalbemanning utifrån arbete med förhandsbedömningar, utredningar och insatser för barnen som bor där. Placeringskostnader på HVB/Institutioner eller i familjehem söks åter från Migrationsverket, men kostnader för personalens arbete samt ev. andra insatser utöver placeringar får kommunen själva bekosta. Detta behov växlar över tid, men uppskattningsvis har arbetet de senaste tre åren inneburit en kostnad motsvarande tre heltidstjänster inom Individ- och familjeomsorgen tjänster inom biståndsenhet och personligt stöd och omsorg. Förvaltningen kommer eftersöka kostnader för de insatser som ex vis genomförs kopplat till korttidsvårdbarn - och unga.

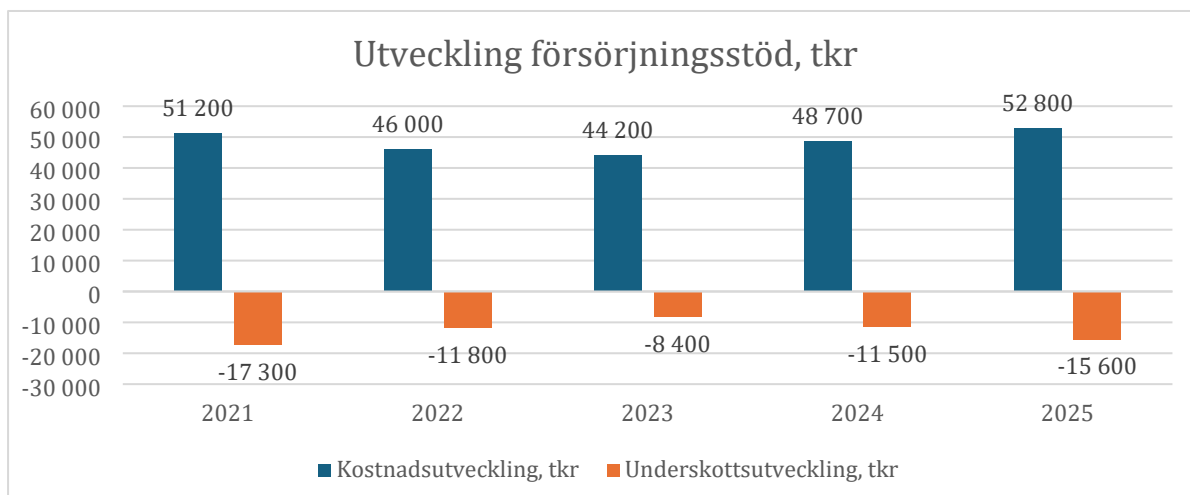
Under tidsperioden i tabellen ovan har antalet orosanmälningar ökat från 153 till 243 i snitt per månad (+59 %). Antalet placeringsdygn/år har ökat från 29 338 till 33 368 (+14 %). Familjer i insats hos råd och stöd har ökat med 126 % och antalet med särskild förordnad vårdnadshavare har ökat från 24 till 41 (+71 %). Kostnadsökningen och med detta ökningen av underskotten beror främst på volymökning men också på ökade kst/dygn till följd av inflation. Indexuppräkningsberäkningar beräknas ha gett en kostnadsökning på 11 mnkr, motsvarande budgetkompensation utifrån inflation har varit 4,7 mnkr. Inför 2021 tillfördes budgeten 20,0 mnkr genom omfördelning från äldreomsorgen och inför 2025 tillfördes budgeten 18,0 mnkr genom ramökning.

Försörjningsstöd

Orsakerna till att individer i vårt samhälle är i behov av försörjningsstöd för att klara sitt uppehälle är flera, men bedöms kopplas till övergripande arbetsmarknadspolitik och integrationspolitik, förändrade regelverk hos andra huvudmän samt svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden utifrån ofullständig skolgång. Vi som förvaltning ser att vi starkt påverkas av detta genom att vi är det yttersta skyddsnätet för individer när inga andra instanser finns att tillgå. Orsaker till ökad kostnad försörjningsstöd mellan 2024 och 2025 härrör till:

- Ökat inflöde dvs fler brukare som uppbär försörjningsstöd. Höjd riksnorm.
- Det tillfälliga extra bostadsbidraget är sänkt från 40 % till 25 % sedan årsskiftet.
- Långa handläggningstider på Försäkringskassan.

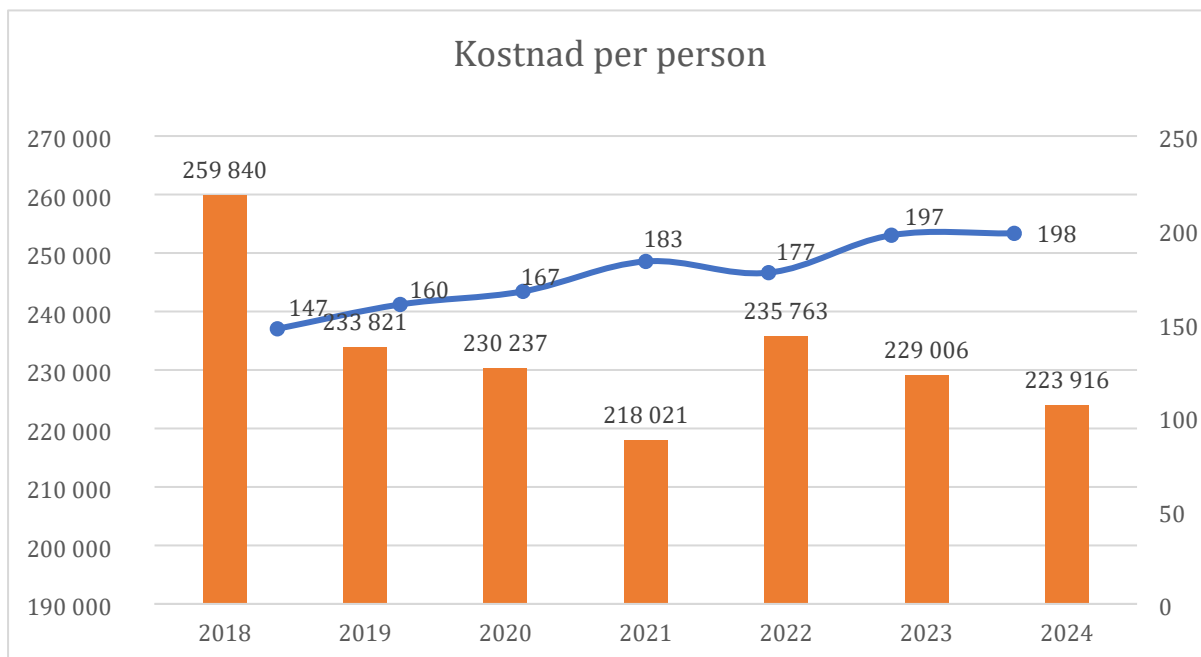
- Vi har flera ärenden som väntar på bostadsbidrag och vi beviljar bistånd som förskott förmån. Söker man inte nytt bostadsbidrag i rätt tid är handläggningstiden upp till fyra månader.
- Långa handläggningstider på Pensionsmyndigheten.
- Långa köer till psykiatri. Det innebär att brukare som annars kunnat söka sjukersättning inte kan söka detta då de väntar på läkartid för upprättande av LUH.
- Regelförändringar inom A-kassan kommer att träda i kraft 1 oktober 2025 vilket innebär en snabbare nedtrappning i ersättningsnivåerna vilket med stor sannolikhet kommer att medföra ökade ansökningar om ekonomiskt bistånd, vilket påverkar kommunen och socialförvaltningen.

Under tidsperioden i tabellen ovan har kostnaderna från 2021 sjunkit fram till 2024 för att i prognos 2025 överstiga 2021 års kostnad. Underskott har redovisat för vart och ett av åren (2022 hade SN ett tillfälligt anslag på 16 mnkr som inte är med i underskottet ovan). Antalet hushåll har minskat från 2021 till 2025. Under tidsperioden har riksnormen (uppräknings av försörjningsstöd) ökat med 23 % vilket motsvarar 10 mnkr, motsvarande budgetkompensation utifrån inflation har varit 3,2 mnkr. År 2022 fanns ett tillfälligt budgetanslag på 16,0 mnkr som ej är med i underskottet i tabellen.

Daglig verksamhet LSS

Inom arbete, sysselsättning och integration där daglig verksamhet LSS är organiserad har det de senaste sju åren skett en volymökning utifrån att antalet brukare med lagstyrda beslut om daglig verksamhet enligt LSS ökat. Ramtilldelning skedde mellan 2024–2025 med 3 mnkr för att stärka budgeten utifrån behoven. Viss ytterligare volymökning sker under 2025 varför verksamheten behöver utöka platsantalet inom daglig verksamhet och då främst till personer med stora omsorgsbehov och i det behov av nära personalbemanning. Detta kommer ske genom att intern fastighet förhyrs dit enhet inom daglig verksamhet flyttar från externt förhyrd fastighet samt att enheten då kan inrymma 4–5 nya personer med liknande behov. Verksamheten har arbetat med en inre effektivitet genom stegförflyttning till företagsplatser samt också genom att ta emot fler personer inom respektive enhet vilket visar i nedanstående bild. Verksamhetsinriktningen har till uppdrag att bedriva verksamheten inom tilldelad budgetram för 2025 och kommer utifrån det bland annat arbeta vidare med att utveckla fler företagsplatser.

Externa placeringar personligt stöd och omsorg.

Verksamheten personligt stöd och omsorg har ekonomiska utmaningar gällande externa placeringar inom LSS samt socialpsykiatri för såväl barn som vuxna. Placeringarna gällande barn inryms inom verksamhetens budgetram men så inte för de vuxna. Placeringarna har olika individuella orsaker men gemensamt är att det hittills varit svårt att verkställa enskildas beslut inom befintligt boendebestånd. Under 2024 möjliggjordes hemtagning av tre personer till boende i Vänersborg och för 2025 är det planerat med hemtagning av ytterligare två personer vilket är positivt men utmaningen kvarstår. Utifrån behovsinventering gällande boende och lokaler har beslut tagits gällande investeringar avseende fyra boeenheter. Förvaltningen ser svårigheter att klara finansiering gällande drift av två av dessa med egna medel, såsom beskrivs i anvisningarna ska ske, och ser heller inte möjlighet till omställning i verksamheten för att finna de medlen. Förvaltningen föreslår utifrån det att dessa två avbryts.

Ny lagstiftning

Ny socialtjänstlag beräknas träda i kraft 2025-07-01 där Riksdagen planeras ta beslut under maj månad. De föreslagna förändringarna kommer att innebära en stor omställning för kommunen, förvaltningen och dess verksamheter. Förändringarna innebär en omställning av den sociala välfärden och inte enbart en omställning av socialtjänsten. Förvaltningen ser positivt på förändringarna då de på lång sikt möjliggör en mer hållbar social välfärd/socialtjänst för samhället och för individerna. För att lyckas krävs dock ett stort omställningsarbete inom socialförvaltningen utifrån att det blir krav på att forma en verksamhet som är lätt tillgänglig och arbetar än mer med främjande och förebyggande insatser.

Förvaltningen bedömer att det kommer finnas en "puckelkostnad" under omställningsarbetet då vi både kommer ha kostnader för nuvarande insatser av efterverkande karaktär (andra linjens socialtjänst) i kombination med uppbyggandet av en första linjens socialtjänst. Omställningsarbetet är påbörjat inom förvaltningen genom att följa det stödmaterial som Socialstyrelsen och SKR tillhandahåller. I analyser för att närma oss ett ny-läge kommer förvaltningen samarbeta med roller inom övriga förvaltningar för att undersöka hur vi kan arbeta tillsammans på ett till del nytt sätt.

Vi som kommun behöver i detta arbete gemensamt arbeta med att ställa om den sociala välfärden då lagstiftningen beskrivs inte enbart syfta till att ställa om socialtjänsten utan kommunens arbete. I detta behöver vi gemensamt bygga upp kedjan gällande hur vi tillsammans ställer om och där blir arbetet gällande Kommunstyrelsens uppdrag avseende framtagandet av ett handlingsprogram för barn- och unga en viktig del där samtliga förvaltningar och bolag medverkar.

Pågående åtgärder 2025

Förvaltningen arbetar med åtgärder under 2025 för att göra allt vi kan för att minska våra kostnader kopplat till given budgetram i grundverksamheterna samt bedriva en effektivare verksamhet. Under 2025 arbetar förvaltningen med:

- Implementera bemanningshandbok samt gemensamt schema och bemannings-planeringssystem.
- Slutföra implementering av analys- och beslutstöd genom Power BI, vilket bedöms effektivisera administrativa processer, stärka kunskap om verksamhetsinriktningarna genom fakta och analys för att möjliggöra att strategiska beslut träffar än mer rätt.
- Budgetanpassningar som varje verksamhetsinriktning tagit fram på uppdrag av förvaltningschef.
- Uppdrag till tre av verksamhetsinriktningarna gällande att minska placering av barn och unga samt vuxna kopplat till LSS och socialpsykiatri SoL.
- Fortsatt arbete utifrån handlingsplaner för att minska sjukfrånvaron och öka friskfaktorerna i förvaltningen och därtill kostnaderna för densamma.
- Fortsätta implementeringen av välfärdsteknik och följa hur det påverkar nyttohemtagningen inom förvaltningen i samarbete med SKR.
- Följa framtagna plan gällande införande av ny socialtjänstlag i samklang med färdplan god och nära vård.
- Åtgärder för att bedriva en kvalitativ och effektiv verksamhet pågår ständigt inom förvaltningen och har intensifierats ytterligare utifrån rådande prognos för 2025.
- Fortsatt samverkan med barn- och utbildningsförvaltningen, kultur och fritidsförvaltningen samt polismyndigheten i genomförande av metoden SSPF samt fortsatt samverkan i samverkan Vänersborg med aktuella parter för gemensamma aktiviteter för barn och unga.
- Medverka i Kommunstyrelsens uppdrag avseende framtagande av handlingsprogram för barn och unga, samt inom det brottförebyggande arbetet.
- Fortsatt samverkan i vårdssamverkans struktur såväl lokalt, delregionalt och regionalt för genomförande av färdplan god och nära vård.
- Förvaltningen genomför det riktade uppdraget från Kommunfullmäktige gällande användande av lokaler och här pågår två processer. Den ena handlar om att flytta externt hyrd enhet inom daglig verksamhet till internt hyrd lokal, samt också förstudie gällande att flytta externt förhyrda verksamheter till Lindgården för bättre samordning mellan enheterna samt bättre nyttjande av kommunens egna lokaler.

2.2 Åtgärder, Ramanpassning och Effektiviseringar

Tabell: Åtgärdsförslag hålla ramen och skapa ett utvecklingsutrymme

Tkr	Frigjord a Medel 2026	Effektiviseringar/Åtgärdsförslag	Ändrad Ambitionsnivå	Påverkan mål/målvärde n 2026 (2027)
1	14 mnkr	Avveckla 24 platser inom äldreomsorgen		
2	5 mnkr	Avbryta lokalplanering/projektering gällande boende för personer med sammansatta behov och serviceboende LSS.		

3	35 mnkr	Minska kostnaderna inom ordinärt boende äldre utifrån nettokostnadsavvikelse med 35 mnkr		
4	1 mnkr	Vakanshållen tjänst KoU/Adm		
6		Arbeta för att minska antalet placeringar till förmån för kvalificerade insatser på hemmaplan		
Summa	0			

Ändrad ambitionsnivå: Röd färg anger att åtgärdsförslaget sänker ambitionsnivån, grön färg anger att ambitionsnivån ökar och gul färg anger att ambitionsnivån bibehålls.

Påverkan mål/målvärden: Kolumnen avser en bedömning av hur ambitionsnivån påverkar mål/målvärden, där röd anger negativ påverkan, gul anger ingen påverkan och grön anger positiv påverkan.

1. Socialförvaltningen har sedan 2014 ställt om boendebeståndet inom särskilt boende och äldreomsorgen där vi minskat antal platser för att anpassa verksamheten utifrån nettokostnadsavvikelse, för att än bättre matcha insatserna till rätt vård och omsorgsnivå för brukarna/patienterna samt inom ram bekosta nyrenoverade äldreboenden utan ramtillskott. Vård och omsorg särskilt boende bedöms bedriva en kostnadseffektiv verksamhet i paritet med kostnad i riket samt med liknande kommuner sett till helheten. Sett till kostnad/brukare ligger vi något över men till det finns förklaringar bland annat i boendenas utformning och modernitet. Socialförvaltningen har under en lång tid legat under rikssnitt sett till väntetid från beslut till första erbjudande av insats samt också sett till ansökningstillfället och första erbjudande av insats. Förvaltningen erfar en förändring här, främst från 2022 då väntetiden ökat och för 2024 ligger förvaltningen långt över rikssnitt i väntetid 130 dagar jmf med rikets 62. Inspektionen för vård och omsorg har utdömt vite för en person p.g.a lång väntetid och kan komma att utdöma för fler. Sedan slutet februari 2025 har förvaltningen en kort kö till särskilt boende och ingen person har väntat längre än tre månader (vilket är tiden förvaltningen har på sig att verkställa beslut). Utifrån detta prognosticeras att väntetiden för 2025 kommer minska. Utifrån det ekonomiska läget för förvaltning med nämnd görs bedömningen att ett alternativ till åtgärdsförslag är att ett särskilt boende om 24 platser hålls vakant under MRP-perioden. Det boende förvaltningen har i åtanke har nyligen fått ett föreläggande gällande brandåtgärder, vilket enligt hyresvärden kommer kosta förvaltningen cirka 3 mnkr att åtgärda. Förvaltningen har i behovsinventering gällande lokaler och boende bedömt behov av fler boendeplatser under kommande 10 års period och då för MRP-perioden 2026–2028 ett nytt boende med cirka 40 platser vilket lokalplanerats och kommer projekteras för.
2. Ordinärt boende inom äldreomsorgen, vilket inkluderar hemtjänst, central planering, kommunal primärvård och biståndsenhet har känt av och känner av att den demografiska utvecklingen genom ökat antal brukare. I jämförelse med riket och med liknande kommuner gällande nettokostnadsavvikelse ligger förvaltningen högt i kostnad baserat på 2023 vilket är senaste året i jmf. Förvaltningen har minskat glappet till de kommuner som ligger närmast i kostnad men är fortsatt dyrare sett till avvikelsen. Förvaltningen har åtgärder pågående för att minska kostnaderna men behöver förstå än mer vad som orsakar kostnadsavvikelsen jmf med liknande kommuner och utifrån det stärka åtgärderna och rikta dem till det som kan påverkas. Förvaltningen föreslår därför som åtgärd att förvaltningens verksamhetsinriktningar inom ordinärt boende äldre får i uppdrag att minska kostnaderna med 35 mnkr vilket är den summa som skiljer Vänersborg mot närmast liknande kommun baserat på 2023 års mätning. Senare jämförelse finns inte. Att minska kostnaderna i en växande verksamhet utifrån demografisk utveckling kan bedömas kontraproduktivt, men för att möta utvecklingen ekonomiskt hållbart samt klara förvaltningens totala budgetram bedöms förändringar gällande nettokostnadsavvikelsen som en åtgärd att föreslå.
3. I förvaltningens behovsinventering gällande boende och lokaler har beskrivits behov av ett nytt LSS-boende sedan tidigare vilket beslutats om gällande investering samt ytterligare tre boenden

under kommande MRP-period som beslutats utifrån investeringar. Förvaltningen föreslår att två av dessa lokalplaneringar/projekteringar avbryts och då gällande boende för personer med sammansatta behov och serviceboende LSS utifrån att förvaltningen inte ser möjlighet att ekonomiskt kunna driva enheterna med egna medel såsom beskrivs i anvisningarna ska ske och heller inte ser möjligheter till omställning i verksamheten för att finna de medlen. Behov av resterande två boendeenheter inom socialpsykiatrin föreslås kvarstå då förvaltningen med största sannolikhet har budget för drift av dessa frampå då planeringen är att ställa om befintligt nuvarande boende till att verkställas i två enheter i stället för en.

4. Förvaltningen kommer från mitten av maj månad 2025 hålla en chefstjänst inom övergripande administration vakant på prov.
5. Uppdrag pågår inom förvaltningen i syfte att genomlys vad vi kan göra på kort som lång sikt gällande att minska antalet placeringar av barn och unga samt vuxna inom socialpsykiatrin och LSS. Hur långt förvaltningen når i detta arbete är i dagsläget oklart.

2.3 Ofinansierade utmaningar och utvecklingsförslag

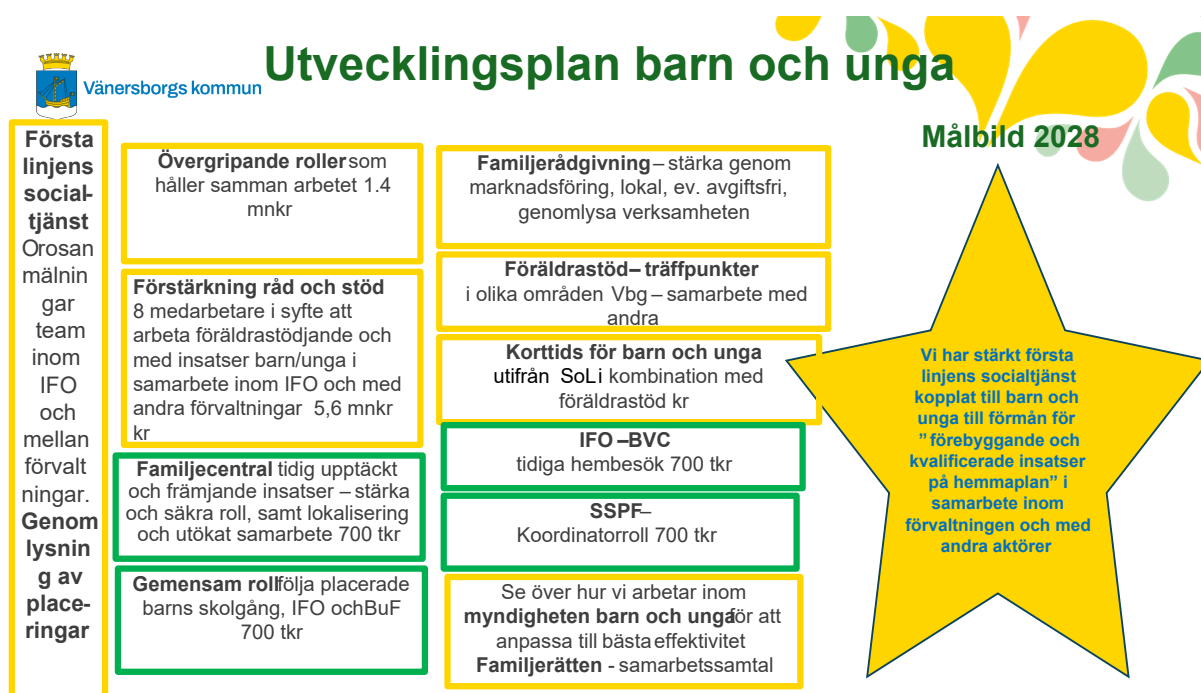
Tabell: Utvecklingsförslag

		Behov	Behov	Behov	Ändrad ambitionsnivå	Påverkan mål/målvärde
	Utvecklingsförslag	2026	2027	2028	å	2026 (2028)
1	Utvecklingsplan "satsa oss ur" barn och unga	10 mnkr				
2	Utvecklingsplan "satsa oss ur försörjningsstöd"					
3	Utvecklingsplan "satsa oss ur" äldreomsorg					
	Utvecklingsplan "satsa oss ur" personligt stöd och omsorg					
Summa		0	0	0		

Anvisning: Färgmarkera rutorna i kolumnerna "Ändrad ambitionsnivå" och "Påverkan mål/målvärden 2026 (2028)" enligt beskrivning som följer: Ändrad ambitionsnivå: Röd färg innebär att utvecklingsförslaget sänker ambitionsnivån, grön färg innebär att ambitionsnivån ökar och gul färg innebär oförändrad ambitionsnivå. Påverkan mål/målvärden: Röd färg anger att mål/målvärden påverkas negativt av en ändrad ambitionsnivå, grön anger en positiv påverkan och gul anger ingen påverkan.

1. Kommunen och förvaltningen måste bryta utvecklingen gällande placeringar barn och unga till förmån för andra kvalificerade insatser. Förvaltningen har svårt att avsluta placeringar då resurser att arbeta "på hemmaplan" till del saknas varför det blir ett ökande flöde i antal placeringar, främst gentemot institution. Orosanmälningarna har konstant ökat sedan 2018 i antal och i allvarlighet samt också placeringarna i familjehem och på institution SIS och HvB har ökat senaste åren och fortsätter öka, vilket beskrivs i tabell i dokumentet. Myndighetens hantering av anmälningarna kräver mycket resurser inom barn och unga gällande förhandsbedömningar och utredningar vilket blir personalintensivt och arbetet behöver förändras och på sikt styras till andra insatser. Placeringarna har ökat utifrån flera aspekter och ryms inte inom tilldelad budgetram trots förstärkning av budget med 20 mnkr mellan 2020-2021, genom interna omflyttningar från äldreomsorgen, samt mellan 2024-2025 genom ramtilldelning från KF på 18 mnkr.

Som alternativ till att stärka budget för placeringarnas barn och unga ser förvaltningen hellre att "satsa oss ur" genom att stärka budget för att kunna utveckla och implementera nya arbetssätt i syfte att förhindra placeringar/avsluta placeringar. Detta angreppssätt bedöms ansvarsfullt och proaktivt än att åska ytterligare budgettilldelning till budget för placeringar. Utmaningen vi står i har också koppling till omställning till ny socialtjänstlag som kräver nya arbetssätt riktat mot att socialtjänsten ska vara mer lätt tillgänglig, främjande, förebyggande och inte efterverkande. För barn, unga och dess föräldrar bedömer förvaltningen att den långsiktiga effekten blir bättre med andra insatser än institutionsplaceringar. Förvaltningens kostnader för 2,25 helårsplaceringar på SiS (utan förstärkt avdelning) uppgår till 9 mnkr, 3 helårsplaceringar på HVB 9 mnkr, 9-10 helårsplaceringar i konsulentstött familjehem 9 mnkr. Utvecklingsförslaget skulle innebära en satsning på ca 10 mnkr och förvaltningens ansats är att det över MRP-perioden leder till minskade kostnader för placeringar. Flertalet av insatserna sker i samarbete med andra förvaltningar inom kommunen genom ex vis samverkan Vänersborg. I nedanstående bild beskrivs de aktiviteter som förvaltningen ser behov av att stärka som ett åtgärdsförslag i att "satsa-oss" ur det hela.

- Prognosen för 2025 är att arbetslösheten kommer att öka i hela landet. I Vänersborg har antalet arbetslösa ökat sedan oktober 2024. Den demografiska utvecklingen med färre barn, fler äldre och bara marginellt fler i yrkesverksam ålder innebär utmaningar för kommunens personal- och kompetensförsörjning. En viktig åtgärd för kommunen blir att rusta och stötta dem som stått utanför arbetsmarknaden länge, så att de kan bli en del av arbetskraften. Huvudfokus i individsamverkan med arbetsförmedlingen kommer vara långtidsarbetslösa. Arbetsförmedlingen skärper kraven på vilka som kan vara inskrivna i program, vilket innebär att arbetsförmedlingen inte kommer att arbeta aktivt med de personer som bedöms sakna arbetsförmåga p.g.a att de saknar grundläggande utbildning och/eller att man inte har tillräckliga språkkunskaper i svenska. Detta innebär att en stor andel arbetslösa kommer att skrivas ut från arbetsförmedlingen till kommunen, vilket kan bedömas som ett förskjutande i ansvar. Regelförändringar inom A-kassan kommer att träda i kraft 1 oktober 2025 vilket innebär en snabbare nedtrappning i ersättningsnivåerna vilket med stor sannolikhet kommer att medföra ökade ansökningar om ekonomiskt bistånd, vilket påverkar kommunen och socialförvaltningen. Ny lagstiftning gällande aktivitetskrav kopplat till försörjnings-stödtagare är också under utredning vilket påverkar hur förvaltningen behöver organisera arbetet mellan försörjningsstöd och arbetsmarknadsenheten i samarbete med övriga förvaltningar i kommunen. Förvaltningen

bedömer utifrån detta att ett kraftfullare arbete behöver ske gällande utveckling av olika metoder och samarbeten. I nedanstående bild beskrivs de aktiviteter som förvaltningen ser behov av att stärka som ett åtgärdsförslag i att "satsa-oss" ur det hela.

Vänersborgs kommun

Utvecklingsplan försörjningsstöd

Målbild 2028

3. Som beskrivs i dokumentet och som beskrevs vid budgetdialog dagarna i år samt i samband med tidigare år har en volymutveckling inom verksamhet äldreomsorg skett utifrån demografisk utveckling och kommer fortsatt ske i större utsträckning än den vi hittills erfarit. Verksamheten behöver utifrån detta fortsätta omställningen till att möta den ökande åldersgruppen genom ny metodik och nya arbetssätt, stärka det lätt tillgängliga, främjande och förebyggande arbetet i syfte att minska/skjuta fram behovet av de tyngre och mer omfattande insatserna. Omställningsarbetet är påbörjat inom förvaltningen genom flertalet metoder och aktiviteter och i nedanstående bild beskrivs de aktiviteter som förvaltningen ser att vi behöver fortsatt stärka för att fortsatt möta den demografiska utvecklingen samt anpassa oss efter budgetram.

Vänersborgs kommun

Utvecklingsplan hemtjänst/kommunal primärvård/särskilt boende

Målbild 2028

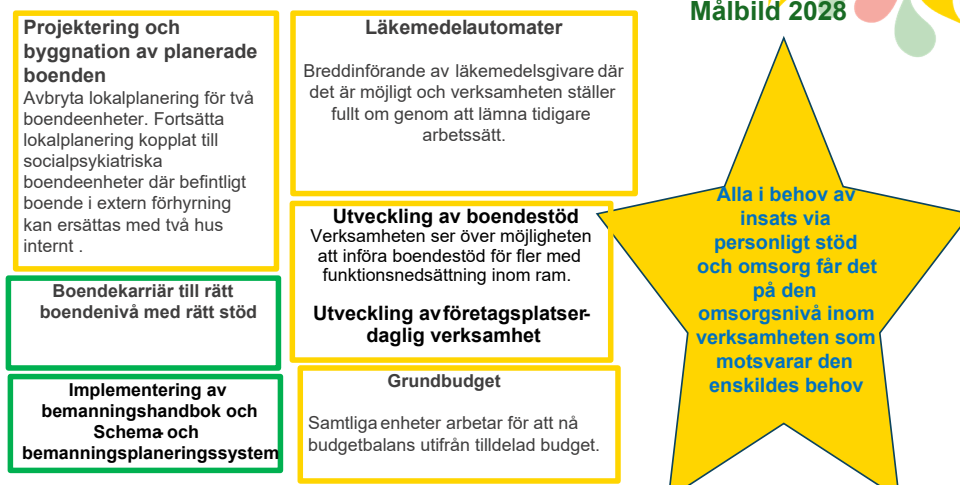
4. Verksamheten personligt stöd och omsorg har ekonomiska utmaningar gällande externa placeringar inom LSS samt socialpsykiatri för såväl barn som vuxna. Placeringarna gällande barn inryms inom verksamhetens budgetram men inte för de vuxna. Placeringarna har olika individuella orsaker men gemensamt är att det hittills varit svårt att verkställa enskildas beslut inom befintligt boendebestånd. Inom verksamhet arbete, sysselsättning och integrations dagliga verksamhet LSS har förvaltningen under flertalet år beskrivit volymökningar och hur verksamheten effektivt arbetat för att inrymma dessa i befintlig verksamhet. Förvaltningen har stärkt budget för daglig verksamhet men fortsatt råder utmaning att helt verkställa besluten inom befintliga enheter varför arbetet gällande företagsplatser behöver intensifieras för de brukare som bedöms matcha denna form av verkställighet. Här ser förvaltningen vikten av samarbete med Kommunstyrelse-förvaltningen, övriga förvaltningar samt näringslivet. Omställningsarbetet är påbörjat inom förvaltningen genom flertalet metoder och aktiviteter och i nedanstående bild beskrivs de aktiviteter som förvaltningen ser att vi behöver stärka för att möta behoven.

Vänersborgs kommun

Utvecklingsplan personligt stöd och omsorg – ASI daglig verksamhet

Målbild 2028

Bidrag till inriktningsmål och målvärden

Våra invånare ska ha mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Mått (Kolada)	Nuläge	Ambitionsniv å 2026	Ambitionsniv å 2028	Nämnder
Invånare 16–84 år med avsaknad av tillit till andra, andel	32,6 (2024)	31,0	29,6 (rikssnitt 2024)	Samtliga
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel	69,8 (2024)	71,0	72,0 (grön 2024)	KS, BUN, SOC, KULF
Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel av befolkningen	1,3 (2023)	1,20	1,13 (gul 2023)	SOC, KS

Förvaltningen har följande planerade aktiviteter kopplade till inriktningsmålet:

- Uppdrag att ta fram en plan gällande förebyggande insatser utifrån förändringar i socialtjänstlagen.
- Strategiskt och operativt arbeta med omställningen gällande ny socialtjänstlag samt omställning till en god och nära vård.
- Medverka i utredning gällande trygghetsboende i samarbete med kommunstyrelseförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen och Vänersborgsbostäder samt se över möjlighet att genomföra gemensam invånardialog i samråd med politiken.
- Framtagande av strategisk äldreomsorgsplan.
- Fortsatt samarbete med förening i idéburet offentligt partnerskap, IOP, gällande akutlogi för hemlösa.
- Fortsatt samarbete med övriga förvaltningar och polis genom aktiviteter i arbetet rörande BRÅ.
- Fortsatt samarbete med övriga förvaltningar och kommunalförbund inom samverkan Vänersborg och rådet för hälsa och social hållbarhet.
- Implementering av metoden "Bostad först" i samarbete med Vänersborgsbostäder.

Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Mått (Kolada)	Nuläge	Ambitionsniv å 2026	Ambitionsniv å 2028	Nämnder
Ungdomar etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter slutförd gymnasieutbildning	83,1 (2022)	84,7 (rikssnitt 2022)	86,8 (grön 2022)	SOC, KS

Förvaltningen har följande planerade aktiviteter kopplade till inriktningsmålet:

- Medverka i utredningsuppdrag om ungdomsanställningar.

Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Mått (Kolada)	Nuläge	Ambitionsniv å 2026	Ambitionsniv å 2028	Nämnder
Utfall på mätbara indikatorer vad gäller årliga mål för transport, el och uppvärmning i Strategi för fossilfritt Vänersborg 2030	12 av 20 indikatorer uppnådda enligt årets målvärde (2022)	Minst hälften av indikatorerna ska uppvisa en förbättring jämfört med nuläge	Minst två tredje-delar av indikatorerna ska uppvisa en förbättring jämfört med nuläge	KS, SBN, BN, SOC
Antal genomförda eller påbörjade klimatlöften för kommunen	22 påbörjade eller uppfyllda av 24	Samtliga antagna klimatlöften är påbörjade eller uppfyllda	Samtliga klimatlöften är uppfyllda	SBN, KS, SOC, MHN

Förvaltningen har följande planerade aktiviteter kopplade till inriktningsmålet:

- Införandet av läkemedelsautomater inom hemtjänsten för personer med övertaget läkemedelsansvar, vilket bidrar till ökad måluppfyllelse inom inriktningsmålet genom minskat antal resor.
- Införande av digital tillsyn, vilket ingår i förvaltningens försörjningsstrategi för välfärdsteknik, som upprättats med stöd av SKR. Även denna aktivitet bidrar till minskade resor inom hemtjänsten.
- Förvaltningen deltar i klimatlöfte nr 25, "Vi använder cirkulära möbler", genom följsamhet till "Anvisning för möbelhantering i Vänersborgs kommun".

Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet gentemot våra invånare och företag

Mått (Kolada)	Nuläge	Ambitionsniv å 2026	Ambitionsniv å 2028	Nämnder
Företagsklimat enl. (Insikt) - Totalt, Index, %	79 (2023)	75	76	MHN, BN, KS, SOC, SBN
Svenskt näringsliv: Företagsklimatet - Sammanfattande omdöme	3,36 (2024)	3,60	3,65	SAMTLIGA
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn	86 (2024)	89	91 (grön)	SOC

Förvaltningen har följande planerade aktiviteter kopplade till inriktningsmålet:

- Förvaltningen har i uppdrag att ta fram en digital färdplan, som bland annat syftar till att förbättra och effektivisera verksamheten genom digitalisering, säkerställa personalförsörjningen och möta medborgarnas behov och öka självständigheten och delaktigheten för målgrupper.
- Aktiviteter kopplade till förvaltningens plan för digitalisering och välfärdsteknik samt utifrån nyttoanalyser i samarbete med SKR.
- Framtagande av strategisk äldreomsorgsplan.

Vidare bidrar socialnämnden till måluppfyllande genom det riktade uppdraget "Bättre utnyttjande av lokaler och anläggningar".

Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv

Mått (Kolada)	Nuläge	Ambitionsniv å 2026	Ambitionsniv å 2028	Nämnder
Hållbart medarbetarengagemang (HME) totalindex	80 (2024)	81	82	Samtliga
Sjukfrånvaro	9,2 (2024)	8,7	8,2 (gul 2022)	Samtliga

Förvaltningen har följande planerade aktiviteter kopplade till inriktningsmålet:

- Fortsatt arbete med att stärka och implementera Sunt arbetslivs friskfaktorer inom förvaltningen som helhet och dess enheter i syfte att minska sjukfrånvaron och stärka känslan av psykologisk trygghet på arbetsplatserna.
- Kartlägga chefers arbetsmiljö i syfte att stärka friskfaktorer och psykologisk trygghet.
- Fortsatt arbete utifrån förvaltningens personal- och kompetensförsörjningsplan och dess aktiviteter.
- Genomföra projekt "Rätt roll gör rätt uppgifter" under 2025–2026 inom vård och omsorgs hemtjänst, särskilt boende samt vård, stöd och utrednings korttids- och växelvård.
- Färdigställa övergripande plan gällande krisberedskap och implementera den i förvaltningen under planperioden.

Socialnämnden

Inventarier

Verksamhet/Projekt, mnkr	2026	2027	2028	S:a
Administration	0,5	0,5	0,5	1,5
Ädreomsorg	4,5	4,5	4,5	13,5
Individ- och familjeomsorg	0,5	0,5	0,5	1,5
Omsorg om funktionshindrade	0,5	0,5	0,5	1,5
Arbete, sysselsättning och integration	0,3	0,3	0,3	0,9
S:a Utgifter inventarier	6,3	6,3	6,3	18,9

Kommentarer till inventarieanslag:

Socialnämnden har behov av återinvesteringar i möbler, hjälpmedel och andra inventarier. Driftskostnader för detta täcks inom ram.